

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY Rok szkolny 2024/2025

Wstęp:

III Liceum Ogólnokształcące w Ostrołęce jest szkołą skupiającą uczniów o różnych możliwościach intelektualnych posiadających zróżnicowaną motywację do zdobywania wiedzy. Wszystkie badania prowadzone przez wychowawców i pedagogów wśród uczniów na początku klasy pierwszej wskazują, że większość uczniów przychodzi do naszej szkoły z nastawieniem, że jest ona przygotowaniem do podjęcia studiów.

Naszych uczniów charakteryzuje różny stopień motywacji wewnętrznej i zewnętrznej. Tak więc praca dydaktyczna i wychowawcza jest skoncentrowana na rozpoznawaniu ich mocnych stron oraz budowaniu poczucia własnej wartości, dzięki któremu licealiści będą precyzyjnie określać cele i dążyć do ich realizacji. Mając na względzie, że każdego dnia muszą mierzyć się nie tylko z wyzwaniami ale również problemami życia codziennego, dokładamy wszelkich starań, aby wesprzeć ich w pokonywaniu trudności. Uczniowie napotykają problemy związane z budowaniem własnej tożsamości, kształtowaniem osobowości, nieadekwatnością osiąganych wyników w nauce w stosunku do własnych oczekiwań, problemy egzystencjalne, rówieśnicze i rodzinne.

1. Założenia teoretyczne wraz z podstawą prawną:

Podstawy prawne dla działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 172).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. - O ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z dnia 20 października 1994 r.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. 2022 poz. 1700)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form

prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.) lub
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Rozporządzenie MEiN z 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. po. 1367) – zmiana w zakresie § 13 (dot. modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego).
- Rozporządzenie MEN z 28 czerwca 2024r. w sprawie „uszczuplenia” podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025 (formy realizacji kierunków zawarte są m. in. w Harmonogramie działań wychowawczych oraz propozycjach tematów godzin do dyspozycji wychowawcy): Są to:
  1. *Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.*
  2. *Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i probronna.*
  3. *Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.*
  4. *Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.*
  5. *Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.*
  6. *Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.*
  7. *Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.*
- Statut szkoły III Liceum Ogólnokształcącego im. Unii Europejskiej w Ostrołęce.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole.

Podstawy teoretyczne dla działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole:

Przyjęta przez nas definicja wychowania jest zgodna z zapisami zawartymi w Ustawie Prawo oświatowe(art. 1 pkt 3), a więc *wychowanie rozumiemy jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej*, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.

Przyjęliśmy, że działalność wychowawcza w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2. Diagnoza potrzeb oraz występujących zagrożeń

Metody i narzędzia służące celom diagnostycznym:

Program został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w szkole z uwzględnieniem:

- ✓ ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo –profilaktycznego realizowanego w poprzednim roku szkolnym;
- ✓ wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły;
- ✓ wyników ankiet przeprowadzanych wśród absolwentów, uczniów i rodziców;
- ✓ analizy osiągnięć szkolnych: średnie ocen uzyskiwanych przez uczniów na zakończenie każdego semestru; wyniki matur próbnych i egzaminu maturalnego;
- ✓ wniosków i analiz z pracy wychowawców, zespołów przedmiotowych itp.;
- ✓ analizy dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczych – dokumentacja wychowawców klas i pedagogów szkolnych, protokoły spotkań nauczycieli uczących klasy, np., w ramach realizacji pomocy wynikającej z potrzeb dostosowania treści i metod nauczania;
- ✓ uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, pedagogów, psychologa, uczniów, rodziców;
- ✓ wniosków i obserwacji wynikających z zajęć integracyjnych klas pierwszych, prowadzonych przez pedagogów, wychowawców i nauczycieli;
- ✓ obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika;
- ✓ zaleceń MEiN i kierunków realizacji polityki oświatowej państwa na dany rok szkolny.

Obszary i cele działań wychowawczo – profilaktycznych:

Prowadzona analiza dokumentacji szkolnej, obserwacje, rozmowy z uczniami i rodzicami oraz wnioski z pracy nauczycieli i wychowawców pozwoliły na ustalenie najczęściej występujących problemów wśród uczniów naszej szkoły, dlatego wyłoniono następujące obszary i cele działań wychowawczo–profilaktycznych obejmujących czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka, są to:

- trudności w nauce z powodu dysleksji, dyskalkulii czy trudności z koncentracją,
- trudności emocjonalne, takie jak depresja, lęki, fobie,
- trudności w osiąganiu sukcesów szkolnych,
- problemy w kontaktach z rówieśnikami,
- problemy zdrowotne, takie jak choroby przewlekłe, które wpływają na częste nieobecności w szkole i utrudniają systematyczną naukę,
- problemy wynikające z różnych sytuacji życiowych i rodzinnych,
- brak zaangażowania rodziców, co przyczynia się do niskiej frekwencji uczniów,
- niskie poczucie własnej wartości, kompleksy młodzieży,
- problemy z tożsamością płciową,
- brak motywacji do nauki,
- trudności uczniów w organizacji czasu i planowaniu zadań,
- niska kultura osobista części uczniów,
- występowanie wśród uczniów myśli samobójczych, samookaleczeń,
- nie radzenie sobie ze stresem,
- występowanie przypadków hejtu w sieci.

3. Sylwetka absolwenta

Absolwent naszej szkoły:

1. Jest świadomy swojego pochodzenia:
  - ma ugruntowane poczucie tożsamości narodowej, wywodzące się z tożsamości regionalnej,
  - na gruncie miłości do małej ojczyzny rozwija tożsamość europejską,
  - szanuje swoich przodków.
2. Twórczo przekształca rzeczywistość:
  - jest przedsiębiorczy, kreatywny oraz podejmuje wyzwania,
  - potrafi kierować swoim rozwojem,
  - dąży do samodoskonalenia,
  - stosuje najnowsze zdobycze technologiczne,
  - osiąga swój cel na drodze uczciwości, prawdy, rzetelnej pracy,
  - rozwija w sobie wrażliwość na piękno.
3. Cechuje go postawa prospołeczna i tolerancja:
  - posiada umiejętność prowadzenia dialogu,
  - skutecznie komunikuje się z otoczeniem,
  - potrafi negocjować i pracować w zespole,
  - potrafi podejmować decyzje grupowe,
  - twórczo rozwiązuje konflikty,

- cechuje go duży stopień odpowiedzialności za innych i za siebie,
  - zna i przestrzega swoje prawa i obowiązki,
  - ma poczucie własnej wartości i wykazuje się tolerancją wobec „inności”.
4. Jest wyposażony w wszechstronną wiedzę o sobie i świecie:
- potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy i samodzielnie selekcjonować informacje,
  - jest świadomym użytkownikiem dóbr kultury,
  - cechuje go poznawcza dociekliwość,
  - zachowuje obiektywizm,
  - zna swoje dobre i słabe strony,
  - świadomie kształtuje swój charakter,
  - potrafi rozpoznawać i radzić sobie z emocjami i negatywnymi uczuciami.
5. Prowadzi zdrowy i ekologiczny tryb życia:
- jest wyposażony w podstawową wiedzę o uzależnieniach różnego typu i potrafi świadomie ich unikać
  - rozumie potrzebę higienicznego trybu życia i zdrowego odżywiania,
  - zna sposoby radzenia sobie ze stresem,
  - stosuje profilaktykę przeciw różnym chorobom,
  - ma szacunek dla przyrody i świadomość, że jest jej częścią,
  - prowadzi proekologiczny styl życia

4. Zadania wychowawcze w szkole

Dyrekcja szkoły

- monitoruje pracę wychowawców klasowych, nauczycieli, psychologa i pedagoga szkolnego,
- diagnozuje oczekiwania rodziców wobec szkoły,
- współpracuje z radą rodziców w zakresie pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- koordynuje realizację programu,
- ogranicza czynniki ryzyka, wzmacniając jednocześnie czynniki chroniące młodzież – organizowanie dyżurów międzylekcyjnych na terenie szkoły, zorganizowanie monitoringu wizyjnego,
- zapewnia bezpieczeństwo, przyjazny klimat i przeciwdziała wszelkim negatywnym zjawiskom w szkole.

Nauczyciele

- diagnozują sytuację wychowawczą w szkole,
- inspirują działania innowacyjne i koncepcje programów wychowawczych, wspierają kulturę wychowawczą szkoły.
- prognozują potrzeby szkoły w zakresie oddziaływań wychowawczych,
- współpracują z wychowawcami klas i pedagogiem szkolnym w zakresie realizacji zadań wychowawczych,
- informują wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego o postępach uczniów w nauce i zachowaniu,
- uczestniczą w imprezach organizowanych przez klasę w celu bliższego poznania uczniów,

- wspierają pracę uczniów uzdolnionych oraz udzielają pomocy uczniom słabym,
- udzielają konsultacji uczniom i rodzicom,
- przekształcają szkołę w środowisko otwarte na innowacje i poszukujące nowych rozwiązań,
- uczestniczą w szkoleniach i kursach doskonalących, warsztatach, seminariach lub konferencjach.

Wychowawcy klas

- zobowiązani do rozpoznania sytuacji wychowawczej uczniów i poinformowania uczących nauczycieli, a także pedagoga szkolnego o trudnych przypadkach w tym zakresie,
- opracowują w oparciu o Program Wychowawczy Szkoły klasowy plan pracy wychowawcy,
- działają na rzecz zespołu klasowego,
- uczestniczą we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy ujętych w planie pracy wychowawcy,
- kierują klasowymi wycieczkami wyjazdowymi,
- czuwają nad postępami w nauce i frekwencją ucznia, są w stałym osobistym kontakcie z rodzicami oraz za pomocą dziennika elektronicznego,
- informują pedagoga szkolnego o wszystkich zajęciach i incydentach z udziałem uczniów,
- dzielą się z pedagogiem szkolnym spostrzeżeniami i uwagami o kłopotach i problemach uczniów,
- dążą do rozwiązywania problemów klasowych, stosują metodę szkolnej interwencji profilaktycznej,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- organizują i prowadzą zebrania klasowe oraz dokumentację klasową,
- mają obowiązek zapoznawania rodziców, podczas pierwszego spotkania, z obowiązującymi w szkole przepisami zawartymi m. in. w Statucie Szkoły, Programie Wychowawczo-Profilaktycznym,,
- prowadzą lekcje wychowawcze poświęcone na realizację ciekawych programów mających na celu wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia,
- współpracują z pedagogiem szkolnym w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, materialnych, osobowościowych i zdrowotnych uczniów,
- wspierają funkcję wychowawczą rodzin.

Pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny

- współpracuje z samorządem uczniowskim, radą pedagogiczną, rodzicami i dyrekcją szkoły w rozwiązywaniu spraw konfliktowych pomiędzy uczniami i nauczycielami,
- diagnozuje oczekiwania uczniów wobec szkoły,
- organizuje prelekcje z udziałem specjalistów w zakresie problemów zgłaszanych przez uczniów i nauczycieli
- koordynuje akcje i programy zdrowotne, wychowawcze i informacyjne,
- wspiera uczniów w rozwijaniu ich zainteresowań,

- współpracuje z Poradnią Psychologiczno–Pedagogiczną, kuratorami sądowymi i specjalistami w zakresie rozwiązywania problemów uczniów,
- wspiera rozwijanie aktywności wolontariackiej,
- integruje społeczność szkolną,
- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rada Rodziców

- analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat wychowania,
- opiniuje plany pracy szkoły – w tym Program Wychowawczo- Profilaktyczny oraz szkolny zestaw programów nauczania,
- współpracuje z radą pedagogiczną, pedagogiem szkolnym, dyrekcją szkoły oraz samorządem uczniowskim.

Rodzice

- współtworzą plany pracy szkoły – w tym Program Wychowawczo-Profilaktyczny, poznają szkolny zestaw programów nauczania oraz organizację procesu nauczania,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- posiadają prawo udziału w tworzeniu dokumentów klasy i szkoły,
- uczestniczą w cyklicznych spotkaniach z wychowawcami klas,
- uczestniczą w indywidualnych konsultacjach z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym oraz nauczycielami w celu uzyskania rzetelnej informacji na temat zachowania i postępów w nauce swojego dziecka i/lub ewentualnych przyczyn trudności w szkole oraz wspólnym rozwiązaniu takich problemów,
- uczciwie i rzetelnie informują wychowawców o stanie zdrowia dziecka (jeżeli jest to istotne w procesie nauczania) oraz o przyczynach jego nieobecności na zajęciach szkolnych.
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- biorą udział w wycieczkach szkolnych i imprezach kulturalnych organizowanych przez szkołę,

Samorząd Uczniowski

- współpracuje z dyrekcją szkoły, nauczycielami, pedagogiem szkolnym i rodzicami,
- uczestniczy w opiniowaniu Statutu Szkoły, Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- współdecyduje o życiu i pracy szkoły,
- broni praw i godności uczniów, pomaga rozwiązywać ich problemy,
- organizuje imprezy szkolne i pozaszkolne,
- inicjuje i przeprowadza akcje charytatywne na rzecz osób potrzebujących.

5. Zadania wychowawczo – profilaktyczne.

1) Wspieranie rozwoju poznawczego, emocjonalnego i psychicznego ucznia.

CELE I ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIE-DZIALNI	TERMINY
Wspieranie ucznia w rozwoju intelektualnym.	Prowadzenie rozmów indywidualnych lub zajęć dotyczących zagadnień: ✓ budowanie nawyku skutecznego i efektywnego samokształcenia oraz samooceny; ✓ rozwijanie u uczniów kompetencji uczenia się przez całe życie, chęci podnoszenia swoich kwalifikacji; ✓ rozwijanie uczniów w kierunku rozpoznawania i nazywania mocnych stron, predyspozycji i uzdolnień, a także indywidualnych potrzeb; ✓ umacnianie poczucia własnej wartości oraz wspierania indywidualności; ✓ kształtowanie psychicznej odporności, umiejętności radzenia sobie w sytuacji kryzysowej.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	cały rok
	Rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń i trudności, które utrudniają rozwój ucznia. Wspieranie ucznia w niwelowaniu przyczyn niepowodzeń i wypracowywaniu strategii osiągnięcia sukcesów edukacyjnych.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	na bieżąco
	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w obszarze zindywidualizowania pracy z uczniem, poprzez różne formy samokształcenia lub doskonalenia wewnątrz lub zewnątrzszkolnego;	Dyrektor	zgodnie z potrzebami
	Pomoc rodzicom w rozpoznawaniu oraz rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów poprzez indywidualne rozmowy lub spotkania na wywiadówkach.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy Nauczyciele	na bieżąco

	<p>Rozwijanie motywacji do nauki poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ukazywanie celowości / sensu uczenia się, szukanie własnych „źródeł” motywacji; ✓ umożliwianie osiągnięcia sukcesów poprzez udział w konkursach organizowanych na terenie szkoły lub poza; ✓ promowanie osiągniętych przez uczniów sukcesów: na tablicach szkolnych i stronie internetowej szkoły; ✓ nagradzanie uczniów za sukcesy naukowe i inne osiągnięcia; ✓ promowanie wiedzy poprzez udział w spotkaniach z „ludźmi sukcesu”; ✓ współpraca z uczelniami wyższymi. 	<p>Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy Nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Podnoszenie kompetencji nauczycieli w kierunku pracy z uczniem zdolnym poprzez różne formy samokształcenia, doskonalenia wewnątrzszkolnego i zewnątrzszkolnego.</p>	<p>Dyrektor, RP</p>	
	<p>Współpraca z rodzicami w celu ustalenia sposobów i form wspierania ucznia zdolnego.</p>	<p>Wychowawcy, Nauczyciele</p>	<p>na bieżąco</p>
<p>Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z różnych źródeł informacji.</p>	<p>Praca nad rozwojem czytelnictwa poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prowadzenie lekcji bibliotecznych; ✓ wystawy tematyczne w korytarzu szkoły; ✓ prowadzenie fanpage „Biblioteka III LO”; ✓ prowadzenie blogu internetowego „LIT3RATUS” 	<p>Nauczyciele biblioteki Poloniści</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Prowadzenie zajęć lub rozmów indywidualnych mających na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji zawartych w różnych źródłach z naciskiem na analizę wpływów rówieśników i mediów; ✓ utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metod przeciwdziałania cyberprzemocy; ✓ kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. 	<p>Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy Nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Zorganizowanie zajęć warsztatowych dla uczniów poświęconych problematyce cyberprzemocy, opanowanie stresu, komunikacji interpersonalnych.</p>	<p>Specjaliści z zewnątrz</p>	<p>wg potrzeb</p>

	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w obszarze wiedzy dotyczącej cyberprzemocy poprzez samodoskonalenie lub udział w różnych szkoleniach.	Specjaliści z zewnątrz	wg potrzeb
Rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży i zachęcanie do zaangażowania w różne formy aktywności.	Rozpoznawanie zainteresowań, możliwości, zdolności i predyspozycji uczniów; ✓ organizacja zajęć pozalekcyjnych, kół przedmiotowych, zajęć sportowo–rekreacyjnych, okolicznościowych rozgrywek sportowych (szkolnych i międzyszkolnych); ✓ udział uczniów w organizowanych zajęciach; ✓ organizowanie wyjść do instytucji kultury, wycieczek przedmiotowych; ✓ organizacja konkursów: wiedzy, prozy, poezji, plastycznych, muzycznych (piosenki, także obcojęzycznej), fotograficznych, sportowych i innych ✓ przygotowanie i udział uczniów w konkursach literackich, plastycznych, artystycznych, recytatorskich; ✓ dokumentowanie i prezentacja osiągnięć uczniów ✓ monitorowanie przez nauczycieli ofert konkursów organizowanych przez różne instytucje i zachęcanie uczniów do brania w nich udziału;	Wychowawcy, Nauczyciele	na bieżąco
		Wychowawcy, Nauczyciele	zgodnie z harmonogramem
	Angażowanie rodziców w pomoc przy organizacji konkursów, wyjazdów itp.	Wychowawcy, nauczyciele	wg potrzeb
Kształtowanie umiejętności intrapsychicznych	Wrażanie wniosków wyływających z analizy diagnozy i kierunków polityki oświatowej z zakresu zdrowia psychicznego przeprowadzonej w ubiegłym roku szkolnym: Prowadzenie godzin wychowawczych na temat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ empatia i wyrażanie własnych uczuć; ✓ umiejętność asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi; ✓ umiejętności komunikacyjne: ✓ strategie radzenia sobie ze stresem, sytuacją kryzysową, traumatyczną; ✓ zarządzanie sobą w czasie; ✓ samoocena i dbanie o swój dobrostan psychiczny; ✓ motywacja; ✓ umiejętność rozwiązywania konfliktów; ✓ stereotypy, dyskryminacja, uprzedzenia a budowanie pozytywnych relacji 	Wychowawcy, Pedagogzy Psycholodzy	cały rok

	<p>społecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ jak budować podmiotowe relacje z innymi oparte o szacunek, akceptacje i zrozumienie. ✓ problemy z tożsamością płciową ✓ praca nad poprawą poczucia własnej wartości, ✓ niwelowanie problemów związanych z myślami samobójczymi i samookaleczaniem. 		
	<p>Prowadzenie rozmów indywidualnych lub zajęć dotyczących zagadnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uświadamianie konieczności pracy nad sobą dla zwiększenia wiary w siebie, poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji; ✓ przełamywanie wstydu związanego z procesem poszukiwania pomocy u specjalistów; ✓ rozwijanie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami; ✓ zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów, ustalania priorytetów, kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju; ✓ rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym, ukazywanie korzyści wynikających z planowania własnych działań i inwestowania w siebie; ✓ rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów. ✓ poprawa efektywnego komunikowania się w sytuacjach szkolnych, relacjach nauczyciel-uczeń -rodzic. 	<p>Wychowawcy, Pedagodzy Psycholodzy</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Udostępnienie uczniom pakietu informacyjnego zawierającego wykaz instytucji i numerów telefonów zajmujących się pomocą w sytuacjach kryzysowych. Rozpoznawanie i monitorowanie sytuacji związanych z kryzysami rozwojowymi i życiowymi traumami.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog</p>	<p>Październik</p>

Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu dalszej drogi edukacyjno - zawodowej	Analiza zapotrzebowania uczniów na informacje związane z planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, poprzez rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami.	Wychowawcy Pedagodzy	na bieżąco
	Indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu wsparcie w podjęciu decyzji o dalszym kierunku kształcenia, wyborze zawodu, poprzez pomoc w precyzowaniu uzdolnień, mocnych stron i celów życiowych.	Psycholodzy	wg potrzeb
	Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem, a planowaną w przyszłości aktywnością zawodową.	Nauczyciele	cały rok
	Prowadzenie zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego.	Specjaliści Rynku Pracy	wg potrzeb
	Kierowanie na badania w zakresie preorientacji zawodowej prowadzone na terenie Urzędu Pracy i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	Pedagodzy Psycholodzy	
	Gromadzenie, aktualizowanie oraz udostępnianie bazy materiałów (ulotki, informatory, publikacje) dotyczących preorientacji edukacyjno – zawodowej.	Nauczyciele biblioteki Pedagodzy	cały rok
	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, a także z przedstawicielami uczelni wyższych (także zagranicznych)	Cała społeczność szkoły	wg potrzeb
	Udział młodzieży w dniach otwartych uczelni wyższych i w targach edukacyjnych m. in. Salon Maturzystów w Warszawie..	Wychowawcy	
	Udział młodzieży w spotkaniach z absolwentami III LO (studentami, pracownikami, pracodawcami) w celu zapoznania ze ścieżką kariery i możliwościami podjęcia zatrudnienia.	Cała społeczność szkoły	
	Współpraca nauczycieli, wychowawców w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie preorientacji zawodowej uczniów.		cały rok
Angażowanie rodziców w organizację spotkań dla uczniów z przedstawicielami różnych zawodów, przedstawicielami uczelni wyższych, itp.	Wychowawcy Pedagodzy	wg potrzeb	

2) Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, prorodzinnych.

CELE I ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMINY
Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska oraz wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły.	Prowadzenie rozmów indywidualnych oraz zajęć mających na celu rozwijanie umiejętności interpersonalnych uczniów oraz rozwijanie więzi z grupą społeczną.	Nauczyciele	na bieżąco
	Organizowanie wycieczek integracyjnych, tematycznych godzin wychowawczych i wprowadzanie elementów integracyjnych na różnych lekcjach w celu budowania konstruktywnych relacji rówieśniczych.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	I sem na bieżąco
	Rozpoznawanie przejawów nieprawidłowych relacji interpersonalnych i prowadzenie działań interwencyjnych w tym zakresie.	Dyrekcja	cały rok
	Uświadamianie uczniom konieczności podejmowania różnych ról społecznych i potrzeby respektowania zasad społecznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ✓ znajomość i przestrzeganie zapisów w dokumentach szkoły (Statut Szkoły, PW-P, Standardy Ochrony Małoletnich) ✓ wyciąganie konsekwencji w przypadku łamania regulaminów obowiązujących w szkole ✓ aktywizowanie uczniów i rodziców do udziału w opracowaniu dokumentów szkolnych, planowaniu godzin wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych, wycieczek, imprez klasowych; ✓ aktywny udział Samorządów Klasowych w organizację uroczystości szkolnych oraz innych uroczystości o charakterze państwowym i religijnym; ✓ udział młodzieży w uroczystościach szkolnych zgodnie z kalendarzem imprez; ✓ prowadzeni rozmów indywidualnych lub zajęć z uczniami na temat podejmowanych ról społecznych i konsekwencji z tym związanych. 	Nauczyciele odpowiedzialni i wg kalendarza imprez	zgodnie z harmonogramem

Umacnianie współpracy z rodzicami i wspomaganie wychowawczej roli rodziny.	Udzielanie merytorycznego wsparcia rodzicom w obszarach związanych z wyzwaniami stojącymi przed uczniami w związku z pobytem w szkole średniej, okresem dojrzewania, stresem przedmaturalnym i in. Zapewnienie wsparcia psychopedagogicznego w związku z sytuacją kryzysową.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	początek roku szkolnego
	Udział rodziców we współtworzeniu programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły i programów wychowawczych klas.	Wychowawcy	I sem
	Angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły, organizację imprez, wyjazdów, wycieczek i realizację zadań statutowych szkoły w celu podwyższenia jakości kształcenia.	Wychowawcy	cały rok
	Wspieranie rodziców w zakresie rozpoznawania możliwości i potrzeb uczniów oraz sposobów wsparcia ucznia szczególnie uzdolnionego lub z niepowodzeniami szkolnymi, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	
	Wspieranie rodziców w zakresie radzenia sobie w różnorodnych sytuacjach trudnych, udzielanie informacji dotyczących specjalistów i ośrodków pomocy	Pedagodzy Psycholodzy	
	Utrzymywanie systematycznego kontaktu poprzez uczestniczenie w wywiadówkach, konsultacjach, spotkaniach informacyjnych oraz indywidualnych spotkaniach, a także kontakty telefoniczne i przez dziennik elektroniczny.	Wychowawcy	
	Zapraszanie rodziców do udziału w uroczystościach szkolnych.	Dyrekcja Wychowawcy	
	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w kierunku udzielania wsparcia i współpracy z rodzicami.	Dyrekcja	wg potrzeb
Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.	Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób poprzez:	Wychowawcy Nauczyciele	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wolontariat uczniów na rzecz organizacji pomagających osobom niepełnosprawnym, starszym i samotnym wg potrzeb itp. ✓ organizowanie akcji humanitarnych (zbiórki pieniędzy lub darów dla potrzebujących np. Szlachetna Paczka); ✓ udział w WOŚP; ✓ działanie Szkolnego Koła Wolontariatu 	Pedagodzy Psycholodzy	wg planów pracy

	Współpraca nauczycieli z instytucjami i organizacjami potrzebującymi wsparcia wolontariackiego.	Cała społeczność szkoły	cały rok
	Udział młodzieży w pracach na rzecz szkoły i środowiska.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	na bieżąco
	Organizowanie różnych form pomocy koleżeńskiej / nauczycielskiej dla potrzebujących (np. udostępnienie podręczników, pomocy dydaktycznych dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej itp.).	Wychowawcy SU	wg potrzeb
	Koordinowanie programów wsparcia stypendialnego.	Pedagodzy Wychowawcy	wg harmonogramu
	Angażowanie rodziców w akcje organizowane na terenie szkoły lub poza nią.	Dyrekcja Wychowawcy	na bieżąco

3) Kształtowanie u uczniów postaw obywatelskich, patriotycznych, europejskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych i narodowych, państwowych i lokalnych, a także poszerzenie wiedzy na temat innych kultur.

CELE I ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMINY
Kształtowanie postaw szacunku dla kultury, tradycji i dorobku narodowego oraz aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły.	Ekspozycja elementów patriotycznych w kalendarzu imprez szkolnych oraz ekspozycja treści patriotycznych w trakcie lekcji z poszczególnych przedmiotów.	Dyrekcja Nauczyciele	na bieżąco
	Realizacja ceremoniału szkolnego: ✓ logo szkoły, flaga szkoły, hymn szkoły; ✓ poczet flagowy; ✓ udział w uroczystościach tworzących ceremoniał szkolny z udziałem pocztu flagowego tj. rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, uroczystości związane ze świętami narodowymi i innymi wydarzeniami;	Opiekun flagi	wg kalendarza imprez

Program Wychowawczo-Profilaktyczny 2024/25
 III Liceum Ogólnokształcące im. Unii Europejskiej w Ostrołęce

Wychowywanie do wrażliwości na prawdę i dobro.	Poznanie historii i tradycji III LO oraz podtrzymywanie tradycji szkoły poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lekcje wychowawcze; ✓ prezentacje historii szkoły i klas na korytarzach, kroniki olimpijczyków; ✓ spotkania z absolwentami; 		
	Poznanie przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowaniem symboli państwowych.	Wychowawcy Nauczyciele historii / wos	wg kalendarza
	Wyjścia i wycieczki w ramach lekcji historii, wycieczki tematyczne do miejsc pamięci narodowej. Przygotowanie uczniów do olimpiad;	Nauczyciele historii / wos	
Przygotowanie uczniów do aktywnego udziału w życiu społecznym oraz do tworzenia własnych hierarchii wartości.	Prowadzenie rozmów indywidualnych oraz zajęć poświęconych zagadnieniom aksjologicznym.	Nauczyciele	cały rok
	Rozwijanie samorządności uczniowskiej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ✓ angażowanie uczniów w działania promujące szkołę; ✓ angażowanie uczniów w przygotowanie materiałów na stronę internetową szkoły; ✓ angażowanie uczniów w przygotowanie uroczystości i aktywności pozaszkolnej. 	SU Nauczyciele	
	Organizacja wyjść do Muzeum Żołnierzy Wyklętych, udział w imprezach związanych z obchodami różnych świąt państwowych, poznanie tradycji, kultury i historii Polski, Europy i świata w ramach lekcji przedmiotowych i zajęć pozalekcyjnych.	Wychowawcy Nauczyciele historii / wos	wg kalendarza
	Inicjatywy Samorządu Uczniowskiego i organizacji młodzieżowych (spotkania z posłami, radnymi, praca w Radzie Młodzieży Ostrołęki).	Opiekunowie SU	wg planu pracy
Umocnienie poczucia europejskości.	Poszerzenie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości, poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ✓ udział w projektach międzynarodowych; ✓ organizowanie spotkań z podróżnikami. 	Nauczyciele języków obcych i geografii	wg harmonogramu

Edukacja obronna	✓ kształtowanie umiejętności i postaw z zakresu obrony cywilnej, ochrony ludności, ratownictwa, pomocy medycznej, itp.	Wychowawcy Nauczyciele historii / wos /biologii, wychowawcy	wg kalendara
------------------	--	--	--------------

4) Bezpieczeństwo i profilaktyka zachowań ryzykownych - kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych oraz podejmowania właściwych wyborów w obliczu trudnych życiowych problemów i popularyzacja pożądanych postaw gwarantujących bezpieczeństwo w życiu osobistym i społecznym.

ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMINY
Upowszechnianie wśród uczniów, rodziców i nauczycieli wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych – w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno–komunikacyjnych.	Prowadzenie zajęć z uczniami lub rozmów indywidualnych na temat warunków zdrowego życia, bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnej oraz występujących zagrożeń.	Wychowawcy Nauczyciele	cały rok
	Przeciwdziałanie problematycznemu użytkowaniu Internetu i mediów elektronicznych oraz reagowania w sytuacjach występowania zachowań zagrażających funkcjonowaniu w cyberprzestrzeni.	Wychowawcy nauczyciele informatyki	wg potrzeb
	Prowadzenie zajęć z uczniami lub rozmów indywidualnych na temat sposobów skutecznego radzenia sobie z zagrożeniami cyfrowego świata.	Wychowawcy Nauczyciele	cały rok
	Edukacja uczniów - prelekcje z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji dotyczące odpowiedzialności karnej nieletnich oraz ochrony prawnej.	Dyrekcja	I sem
	Edukacja nauczycieli i rodziców w kierunku higieny cyfrowej oraz bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni.	Dyrekcja	wg potrzeb
Kształtowanie poczucia odpowiedzialności	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania przez uczniów zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno – gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm itp.)	Wychowawcy Nauczyciele	na bieżąco

uczniów za bezpieczeństwo w szkole i w sieci internetowej, a także za własne czyny.	Zapoznanie i przypominanie o konsekwencjach wynikających z łamania bezpieczeństwa i stwarzania zagrożenia dla siebie i innych oraz występowania zjawiska agresji i przemocy oraz cyberprzemocy.	Wychowawcy	I sem wg potrzeb
	Podnoszenie kompetencji rodziców w zakresie wiedzy dotyczącej obowiązujących przepisów wewnątrzszkolnych i procedur reagowania w sytuacji kryzysowej.		
	Doskonalenie przez nauczycieli sposób radzenia sobie w różnych sytuacjach zagrożenia poprzez aktualizacja procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych.		
	Prowadzenie lekcji poświęconych wybranym aspektom cyberbezpieczeństwa.	Wychowawcy Nauczyciele informatyki Pedagodzy Psycholodzy	
	Realizacja projektów edukacyjnych uwzględniających nowe technologie informacyjno – komunikacyjne oraz organizacja dnia bezpieczeństwa cyfrowego w szkole (konkursy, prelekcje, warsztaty, dyskusje, happeningi, pikniki i inne formy popularyzacji tematyki cyberbezpieczeństwa). Udział w akcji „DZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU”, który ma na celu inicjowanie i propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu młodzieży do sieci, zaznajomienie rodziców, nauczycieli i wychowawców z problematyką bezpieczeństwa online, a także promocję pozytywnego wykorzystywania Internetu. Sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none"> ✓ przeprowadzenie konkursu dotyczącego bezpieczeństwa w Internecie, ✓ gablota informacyjna o zasadach bezpieczeństwa w sieci, ✓ zajęcia edukacyjne realizowane na godzinach wychowawczych oraz na zajęciach prowadzonych przez pedagogów, ✓ udział wybranych klas w lekcjach online , ✓ udział nauczycieli w webinarium dotyczących bezpieczeństwa w sieci . 	Wychowawcy Nauczyciele informatyki, pedagodzy Nauczyciele	zgodnie z harmonogramem

<p>Dbanie o realizację obowiązku szkolnego uczniów.</p>	<p>Praca nad poprawą frekwencji w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ motywowanie uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne; ✓ wskazanie negatywnych skutków absencji ✓ diagnozowanie problemów uczniów wpływających na ich wyniki w nauce i frekwencję. ✓ kontrola frekwencji uczniów i szybka interwencja w razie potrzeby. ✓ indywidualne rozmowy z uczniami niesystematycznie uczęszczającymi na zajęcia lekcyjne i ich rodzicami. ✓ monitorowanie liczby opuszczonych nieusprawiedliwionych godzin 	<p>wychowawcy klas, pedagogzy szkolni, Rada Pedagogiczna, Dyrekcja, psycholog</p>	<p>cały rok cały rok cały rok</p>
<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów.</p>	<p>Utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne, poprzez realizację tematów na godzinach wychowawczych tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ czym jest zdrowie, od czego zależy i jak należy o nie dbać; ✓ rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych; ✓ wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości; ✓ tworzenie zdrowego środowiska w domu, szkole, miejscu pracy itp.; ✓ zagrożenia psychofizyczne w okresie adolescencji; ✓ zaburzenia odżywiania; ✓ zagrożenia związane z nadużywaniem leków i nadużywaniem substancji psychoaktywnych. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele biologii Pielęgniarka Pedagogzy</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego i psychicznego.</p>	<p>Wychowawcy</p>	<p>na bieżąco</p>
	<p>Nauka udzielania pierwszej pomocy na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa oraz lekcjach wychowawczych (ułożenie poszkodowanego w pozycji bocznej / przeprowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej).</p>	<p>Pedagogzy Pielęgniarka Nauczyciele biologii/wycho- wawcy</p>	<p>zg z ofertą</p>
	<p>Uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób poprzez dostarczanie wiedzy na temat współcześnie występujących chorób.</p>		

Popularyzacja zdrowego stylu życia. Wzmacnianie edukacji ekologicznej i rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	Ugruntowanie wiedzy w zakresie zdrowego odżywiania się.	Wychowawcy Nauczyciele wf Pedagogzy	cały rok
	Uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki zdrowego trybu życia.		
	Realizacja tematów związanych ze zdrowym stylem życia na lekcjach przedmiotowych i godzinach wychowawczych.	Wychowawcy Nauczyciele	
	Udział w różnych programach i przedsięwzięciach mających na celu poprawę sprawności fizycznej: ✓ organizacja wewnętrznych turniejów i zawodów sportowych, ✓ organizacja wyjazdów sportowo – rekreacyjnych.	Nauczyciele wf	wg harmonogramu
	Udział uczniów w imprezach prozdrowotnych organizowanych przez Samorząd Uczniowski i inne podmioty.	SU	wg planu
	Angażowanie rodziców w pomoc przy organizacji lub realizacji inicjatyw popularyzujących zdrowy styl życia.	Dyrekcja Wychowawcy	na bieżąco
	Udział w akcjach proekologicznych – „Sprzątanie Świata”,	Wychowawcy	
	Udział w konkursach propagujących wiedzę proekologiczną (w ramach zainteresowania uczniów)	Nauczyciele biologii	wg harmonogramu
	Przygotowanie młodzieży do Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. (w ramach zainteresowania uczniów)		
Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz profilaktyki zachowań ryzykownych.	Prowadzenie zajęć lub rozmów indywidualnych dotyczących zagrożeń związanych z uzależnieniami lub zachowaniami ryzykownymi.	Wychowawcy Pedagogzy Psycholodzy	wg potrzeb
	Udział w projekcie: „KAMPANIA BIAŁYCH SERC” -Europejski Solidarny Protest Przeciwko Narkotykom i Przemocy, którego głównym celem akcji jest propagowanie życia wolnego od uzależnień, wolnego od narkotyków, alkoholu, dopalaczy oraz przemocy. Kampania jest również protestem przeciwko rosnącej liczbie osób uzależnionych, poświęcona jest także pamięci ofiarom narkotyków. Sposób realizacji:	Dyrekcja Pedagogzy Psycholodzy	12.10- 22.10. 2023

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zorganizowania wystawy zdjęć, książek o tematyce uzależnień ✓ spotkania i pogadanki wychowawców i pedagoga z uczniami dotyczące profilaktyki uzależnień, udostępnianie ulotek profilaktycznych ✓ warsztaty z psychologiem, który na co dzień pomaga osobom uzależnionym? ✓ udział w solidarnym proteście przeciwko narkotykom poprzez zawieszenie białych papierowych serduszek w oknach szkoły 		
	Organizowanie spotkań ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką uzależnień.		wg potrzeb
Motywowanie uczniów do aktywnego udziału w życiu społecznym i kulturalnym poprzez realizację projektów zewnętrznych.	<p>Projekt „PRZERWA SPĘDZONA BEZ SMARTFONA”.</p> <p>Celem akcji jest zachęcenie młodzieży do oderwania się od smartfonów na rzecz wspólnego spędzenia czasu ze znajomymi podczas długich przerw, poprzez udział w różnego rodzaju zajęciach. Zaproponowane aktywności będą zachęcały młodzież do czynnego odpoczynku, rozwijały relacje rówieśnicze oraz integrowały uczniów z różnych zespołów klasowych o wspólnych zainteresowaniach i pasjach.</p>	Nauczyciele odpowiedzialni za projekt	IX-X
Wspieranie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	<p>Poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu sytuacjach.</p>	Specjaliści z zewnątrz Pedagodzy Psycholodzy	wg potrzeb
	<p>Objęcie wsparciem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identyfikowanie uczniów wymagających pomocy psychologicznej – pedagogicznej ✓ współpraca z rodzicami w celu koordynowania form wsparcia ucznia; ✓ podejmowanie stosownych działań w celu poprawy funkcjonowania ucznia; ✓ współpraca z poradnią i specjalistami w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym ✓ wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu umiejętności wychowawczych. 	Pedagodzy Psycholodzy Wychowawcy	cały rok

	Opieka nad uczniami z niepowodzeniami szkolnymi i w sytuacji kryzysowej, a także w sytuacji przejawiania zachowań ryzykownych.	Pedagodzy Psycholodzy Wychowawcy	cały rok
	Udzielanie wsparcia uczniom cierpiącym na problemy zdrowotne (choroby przewlekłe, problemy fizyczne i psychiczne)	Pedagodzy, Psycholodzy	cały rok
	Prowadzenie działań związanych z dostosowaniem matury do specjalnych potrzeb i możliwości uczniów.	Pedagodzy Psycholodzy	zgodnie z harmonogramem
Działania profilaktyczne skierowane do rodziców	<p>Zachęcanie rodziców do systematycznej współpracy ze szkołą np .Rada Rodziców, przedsięwzięcia i imprezy szkolne.</p> <p>Zapoznanie rodziców z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ konsekwencjami zachowań ryzykownych. ✓ statutem szkoły i zawartym w nim Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, szkolnym programem wychowawczo-profilaktycznym, Standardami Ochrony Małoletnich oraz innymi regulaminami (udostępnienie dokumentów oraz omówienie najważniejszych zapisów podczas wywiadówek klasowych; także udostępnienie dokumentów przez stronę internetową szkoły <p>Poszerzanie wiedzy rodziców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego u młodzieży– organizowanie spotkań ze specjalistami w dziedzinie psychologii i psychiatrii (nt. depresji i stresu)</p> <p>Współpraca w rozwiązywaniu pojawiających się trudności szkolnych (m.in. w sytuacji objęcia ucznia pomocą psychologiczno- pedagogiczną poprzez:</p> <p>indywidualne spotkania z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ udzielanie rodzicom pomocy w sytuacjach trudnych. ✓ wsparcie dla rodziców młodzieży ukraińskiej. włączanie w działalność i życie szkoły. ✓ organizowanie wsparcia socjalnego z instytucji pomocowych ✓ działalność informacyjna dotycząca pomocy psychologiczno-pedagogicznej. ✓ systematyczne informowanie o sukcesach uczniów. 	wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, Rada Pedagogiczna , Dyrekcja, psycholog	cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ efektywne wykorzystanie wywiadówek / w miarę możliwości warsztaty i prelekcje z zaproszonymi gośćmi/ wzmacnianie kompetencji wychowawczych u rodziców. ✓ indywidualne rozmowy ze specjalistami wynikające z bieżących potrzeb wychowawczych. <p>Udostępnienie rodzicom pakietu informacyjnego zawierającego wykaz instytucji i numerów telefonów zajmujących się pomocą w sytuacjach kryzysowych.</p>		
<p>Działania profilaktyczne skierowane do nauczycieli</p>	<p>Wspieranie i wzmacnianie kompetencji nauczycieli w realizacji działań profilaktycznych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ współpracę z placówkami doskonalenia nauczycieli oraz instytucjami zajmującymi się profilaktyką. ✓ propagowanie korzystania ze zbiorów biblioteczki pedagoga szkolnego ✓ poszerzanie wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego u młodzieży– organizowanie spotkań ze specjalistami w dziedzinie psychologii i psychiatrii (nt. depresji i stresu). ✓ diagnozę potrzeb edukacyjnych nauczycieli w zakresie profilaktyki. ✓ doskonalenie nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej. ✓ uaktualnianie i przypominanie procedur postępowania nauczycieli i wychowawców, a także metod współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu uczniów. ✓ zapoznanie ze Standardami Ochrony Małoletnich ✓ zapoznanie nauczycieli z konsekwencjami zachowań ryzykownych. 	<p>wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, Rada Pedagogiczna , Dyrekcja, psycholog</p>	<p>cały rok</p>

6. Strategia ewaluacji programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

Do przeprowadzenia ewaluacji wykorzystywane są:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów, rodziców i nauczycieli;
- obserwacja postępów w nauce uczniów;
- analiza uzyskiwanych ocen i wyników egzaminów;
- analiza frekwencji na zajęciach dydaktycznych;
- prowadzenie rozmów ewaluacyjnych i badań ankietowych;
- analiza udziału uczniów w konkursach, olimpiadach;
- analiza zainteresowania uczniów zajęciami dodatkowymi organizowanymi w szkole;
- analiza udziału uczniów w pracach samorządu szkolnego, wolontariacie, akcjach charytatywnych itp.;
- analiza dokumentacji szkoły.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną III LO im Unii Europejskiej w Ostrołęce w dniu 30 września 2024r.

Podpisano:

Przewodniczący Rady Rodziców

Rada Pedagogiczna

ANEKS NR 1

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO ZA ROK SZKOLNY 2023/24

ANEKS NR 2

PROPONOWANE TREŚCI WYCHOWAWCZE

(propozycje tematów i zagadnień na "godziny wychowawcze" - do wyboru wychowawcy)
(poniżej)

ANEKS NR 2

PROPONOWANE TREŚCI WYCHOWAWCZE

(propozycje tematów i zagadnień na "godziny wychowawcze" - do wyboru wychowawcy)

Propozycja godzin wychowawczych na podstawie kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/25

Edukacja prozdrowotna

Widzisz, reaguj - nauka udzielania pierwszej pomocy

Przez żołądek do serca czyli jak jeść zdrowo?

Zdrowe odżywianie się – anoreksja, bulimia. Akceptacja obrazu własnego ciała.

Kreatywne sposoby spędzania wolnego czasu

Edukacja obywatelska

Czym jest dla mnie patriotyzm?

Moje miejsce na ziemi.

Moja mała ojczyzna

Czy znam swoje prawa i obowiązki? Jak je wypełniam?

Współczesny świat. Rola agresji w rozwiązywaniu międzynarodowych sporów. Wojny, terror, problem uchodźstwa.

Czy jestem świadomym obywatelem?

Zdrowie psychiczne

Być albo nie być? - oto jest pytanie. Na czym polega człowieczeństwo?

Czy jesteśmy wrażliwi na potrzeby innych?

Niepełnosprawni wokół nas. Jak pomóc, żeby nie urazić?

Wysłuchać się w sobie. Mój świat, moje uczucia.

Dobre sposoby radzenia sobie ze złością, gniewem, rozczarowaniem, stresem.

Mam problem i co z tym zrobić? SOS - gdzie szukać wsparcia?

Umiejętności cyfrowe

Internet - szansa czy zagrożenie dla współczesnego człowieka?

W labiryncie sieci. Jak odnaleźć się w świecie cyfrowym?

Czego młodzi mogą uczyć swoich rodziców oraz dziadków czyli socjalizacja odwrócona.

KLASA I

1. Wprowadzenie uczniów w środowisko szkoły, zapoznanie z jej programem wychowawczym, regulaminem, tradycjami.
2. Integracja zespołu klasowego.
3. Kształtowanie właściwego stosunku uczniów do nauki, rozwijanie umiejętności radzenia sobie z niepowodzeniami szkolnymi.
4. Co nas łączy – prezentacja zainteresowań, form spędzania czasu wolnego, zdolności i uzdolnień itp.
5. Tworzymy grupę – ustalanie celów i reguł grupowych.
6. Niewłaściwe zachowania w grupie i sposoby zapobiegania im (lizusostwo, donosicielstwo, obmawianie, wyśmiewanie itp.)
7. Koleżeństwo, kumplostwo, przyjaźń, miłość – czy znasz różnice.
8. Rola współpracy i pomocy grupy w osiąganiu celów indywidualnych i grupowych.
9. Planowanie własnego rozwoju.
10. Rozległość zainteresowań jako czynnik ułatwiający dokonanie wyboru.
11. Ściąganie, podpowiadanie, wagary a solidarność i uczciwość wobec siebie i innych.
12. Jak się uczyć efektywnie.
13. Umiejętne gospodarowanie czasem pracy i wolnym od zajęć.
14. Niepowodzenia to porażki czy kolejne etapy w drodze do celu?
15. Umiejętność stawiania celów w zależności od własnych możliwości i potrzeb.
16. Rola wykształcenia we współczesnym świecie.
17. Jak umiejętnie poszukiwać informacji.
18. Dyskusja jako jedna z form zdobywania wiedzy.
19. Przeprowadzenie dyskusji na wybrany temat wg. reguł i omówienie rezultatów. Ćwiczenie umiejętności wypowiadania własnych sądów.
20. Uczucia - identyfikacja i nazywanie uczuć.
21. Dobre sposoby radzenia sobie ze złością, gniewem, rozczarowaniem, stresem.
22. Komunikacja werbalna i niewerbalna, umiejętność odczytywania sygnałów z otoczenia.
23. Nieagresywne wyrażanie emocji negatywnych – "język JA"

24. Wyrażanie buntu w sposób społecznie akceptowalny, nie psujący relacji między rówieśnikami.
25. Rola agresji, wulgaryzmów i żargonu w wyrażaniu emocji i kształtowaniu kontaktów między ludźmi.
26. Źródła zagrożeń dla zdrowia i życia współczesnego człowieka.
27. Rola środowisk społecznych, sytuacji polityczno- gospodarczej kraju i świata, normy i reguły obyczajowe i religijne, itp.
28. Rozpoznawanie zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.)
29. Rola używek w radzeniu sobie z trudnościami i nawiązywaniem kontaktów. Manipulowanie świadomością.
30. Mechanizm powstawania uzależnień.
31. Mówienie " NIE" a autorytet w grupie.
32. Zdrowe odżywianie się – anoreksja, bulimia. Akceptacja obrazu własnego ciała.
33. Lekcja z cyklu " POLECAM" - ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert itp.
34. Wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, wycieczki, biwaki, przygotowywanie uroczystości szkolnych itp. .

KLASA II

1. Życie w zgodzie z rytmem natury (nauka, wypoczynek – znalezienie właściwych proporcji).
2. Zdrowe odżywianie się. Szczupły nie musi oznaczać CHUDY .
3. Oswajanie stresu.
4. Aktywne rozwiązywanie problemów.
5. Jak się kłócić, jak krytykować – wyrażanie złości i gniewu w nieinwazyjny sposób.
6. Jak umiejętnie przyjmować krytykę – asertywne sposoby radzenia sobie.
7. Dotrzymywanie umów i obietnic – analiza własnych możliwości.
8. Umiejętność samooceny – moje wady i zalety.
9. Samoakceptacja źródłem rozwoju osobistego.
10. Jak zachować wewnętrzny spokój i pogodę ducha ?
11. Dyskusja, negocjacje, kompromis – rodzice i dzieci, dorośli i młodzież.
12. Inny nie znaczy gorszy – postawa tolerancji wobec drugiej osoby.
13. Umiejętność przeciwstawiania się zagrożeniom – mówienie NIE. Unikanie sytuacji sprzyjających powstawaniu agresji i przemocy.
14. Kształtowanie relacji międzyludzkich – język "JA"
15. Bariery komunikacyjne – język "TY"
16. Doradzać czy wysłuchać – rola aktywnego słuchania w pomaganiu innym.
17. Nieśmiałość – zaleta czy wada .
18. Rola przyjaźni i miłości w rozwoju emocjonalnym człowieka.
19. Ludzie którym ufam. Autorytety.
20. Kultura bycia czyli SAVOIR VIVRE na co dzień.
21. Kim jestem – pojęcie godności ludzkiej. Media i wszystko na sprzedaż ?
22. Ja w zjednoczonej EUROPIE . Kim jestem i dokąd zmierzam.
23. Rzeczywistość w której żyję. Moje prawa i obowiązki.
24. Niemodne słowa? OJCZYŻNA, PATRIOTYZM, HONOR, POLAK, UCZCIWOŚĆ, CZŁOWIECZEŃSTWO.
25. Być czy mieć ?
26. Ukazywanie konsekwencji zachowań wobec innych. Rekompensowanie wyrządzonych krzywd.
27. Uczenie dostrzegania przemocy w środowisku rówieśniczym.
28. Wskazywanie osób i instytucji pomocnych w zwalczaniu przemocy.
29. Współczesny świat. Rola agresji w rozwiązywaniu międzynarodowych sporów. Wojny, terror, problem uchodźstwa.
30. Lekcja z cyklu " POLECAM" - ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert itp.
31. Wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, wycieczki, biwaki, przygotowywanie uroczystości szkolnych itp. .

KLASA III

1. Dokąd zmierzamy ? Rola wykształcenia w planowaniu rozwoju osobistego.
2. Moda na dobre wykształcenie – "wyścig szczurów".
3. Kształcenie i samokształcenie, ich związek ze zdolnościami , zainteresowaniami i rozwojem osobistym.
4. Studia jako etap rozwoju a nie ostateczny efekt.
5. Moje plany życiowe – nauka, rodzina, praca. Wyznaczanie długoterminowych celów.
6. Pierwsze podsumowanie- TO UMIEM i POTRAFIĘ .
7. Praca twórcza i odtwórcza a satysfakcja osobista
8. Człowiek twórczy a użytkownik.
9. Związki między różnego rodzaju środkami psychoaktywnymi, a wynikami w nauce, pracy, twórczości.
10. Pasja a sukces zawodowy.
11. Kariera czy rodzina ? Czy umiesz dokonać wyboru.
12. Co to znaczy być dojrzałym. Dojrzałość psychiczna, fizyczna, emocjonalna i społeczna.
13. Bycie dojrzałym to " wolność OD" czy " wolność DO" czegoś.
14. Własny STYL a nakazy mody.
15. Wpływ reklam i środków masowego przekazu na dokonywanie wyborów.

16. Zagrożenia płynące z Internetu.
17. Polska emancypacja. Rola kobiet w życiu zawodowym, rodzinnym i społecznym.
18. Demokracja w "polskim" wydaniu, fikcja czy szkoła życia.
19. Ludzie starsi i sprawni inaczej – okazywanie szacunku, pomocy i tolerancji dla ich słabości.
20. Alienacja człowieka we współczesnym świecie.
21. Współczesne zagrożenia ekologiczne, cywilizacyjne, ekonomiczne, polityczne i kulturowe.
22. Rola stowarzyszeń charytatywnych i wolontariatu w pomaganiu ludziom chorym, biednym, starszym, uchodźcom.
23. Kształcenie umiejętności dawania z siebie innym. Wolontariat.
24. Radzenie sobie z przedmaturalnym stresem.
25. Lekcja z cyklu "POLECAM" - ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert itp.
26. Wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, wycieczki, biwaki, przygotowywanie uroczystości szkolnych itp. .

Klasa IV

1. Wybieramy samorząd klasowy. Omawiamy Statut Szkoły.
2. Egzamin dojrzałości- omawiamy sprawy dotyczące matury i wyboru poziomu egzaminu.
3. Czy pełnoletni znaczy dorosły?
4. Młodzi kierowcy na drodze. Statystyki PARP-y- (Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).
5. Moja autoprezentacja cz.I.- wystąpienie na forum klasy, podsumowanie trzech lat nauki, określenie dalszej ścieżki edukacyjnej.
6. Planujemy własną przyszłość. Zajęcia zawodoznawcze z doradcami zawodowymi.
7. Zajęcia warsztatowe z pedagogiem jak pisać dokumenty aplikacyjne.
8. Kultura spędzania wolnego czasu.
9. Subkultury młodzieżowe- szansa czy zagrożenie?
10. Podsumowanie wyników nauczania w I semestrze.
11. Wpływ palenia tytoniu na organizm człowieka.
12. Dlaczego mamy problemy z komunikacją?
13. Egocentryzm- zaleta czy wada?
14. Stereotypy- zajęcia warsztatowe.
15. Czy praca uszlachetnia, czy jest tylko obowiązkiem?
16. Ja studentem- moje plany i oczekiwania.
17. Moje zalety i wady.
18. Wpływ mediów na nasze życie?
19. Niepełnosprawni są wśród nas. Czy my jesteśmy wśród nich?
20. Przypomnienie procedur i innych kwestii związanych z egzaminem dojrzałości.